

William ROPP

Drømte minner om Afrika

William Ropp er en fotografisk kjendis i Norge. Han har besøkt Norge mange ganger, og holdt både foredrag, workshops og utstillinger. Da hans bok «Dreamt Memories of Africa» kom i fjor vakte den stor internasjonal oppmerksomhet. I september åpner Stenersenmuseet i Oslo en utstilling med Ropps bilder fra afrikanske Mali.

Tekst: Tore Holter

- Jeg reiste til Mali og seilte på elven Niger fra Macina til Mopti, og fulgte i fotsporene til min oldefars far, som kom til Timbuktu i 1879, forteller Ropp. Selv om bokens tittel referer til drømmer, er Ropps fotografier refleksjoner på en marerittliggende verden. Han beskriver Mali som «helvete». De store stirrende øynene, de skyggetunge ubestemmelige landskapene, fillene barna har på seg – dette er bilder fra tristheten i et utviklingsland der barn fødes med vissheten om sin egen fattigdom, og allerede formet til det liv de skal vokse inn i. Ropp viser oss disse barna uten forutinn-

tatte holdninger eller følelser - men han gir dem verdighet. Nesten hvert eneste ansikt bærer et alvorlig uttrykk – ikke for kameraets skyld, men som Ropp selv sier «hentet fra barnas eget rike indre liv».

Fanger drømmer

- Kameraet er en teknisk innretning som fanger drømmer, sier Ropp. Da forstår vi tittelen på hans siste bok om drømte minner fra Afrika. Å fotografere barn og unge i Mali har vært hans viktigste prosjekt de siste årene, og det var første gang han arbeidet med et større kunstprosjekt i dags-

lys. Mange kjenner jo til at han vanligvis tar sine portretter i et mørklagt studio og lyssetter med en kraftig lommelykt, noe som gir bildene en drømmeaktig stemning. – Mørket gir på en måte en større trygghet, dessuten er det vanskelig for modellen å finne et punkt å

feste blikket på, noe som gir det helt spesielle innadvendte uttrykket. Det er en intim måte å fotografere på, sier Ropp. Han forstørrer alle sine bilder for hånd, og er kjent i det internasjonale fotomiljøet for sin fremragende mørkeromsteknikk. Den ser vi også i bildene fra Mali.

Bildene er «oss»

Ropp arbeider ikke med profesjonelle modeller, men med ganske vanlige mennesker som forstår hans måte å arbeide på. – Er det ikke mennesker i bildene mine, blir det helt feil. Mennesker er mitt tema, slår Ropp fast. Kanskje ser vi dette aller best

i barnportrettene hans. Boken «Children» – som i tid er tidligere enn bildene fra Mali – er et vidunderlig stykke fotografi – og høstet også fantastiske kritikker. «Ropps bilder er ikke bare illusjoner, de er «oss». Vår egen barndom er fanget i alle disse bildene» sier den tsjekkiske

fotografen Jan Saudek. Den amerikanske fotografen Ralph Gibson sier noe av det samme: «Mine tanker om Ropps fotografier går automatisk til minnene. Minner om min egen barndom og det helt spesielle følelsesmessige rom som Williams bilder har definert for meg. Dette er den

reneste av alle fotografiske erfaringer. Bare en poets øyne kan gjøre oss i stand til å eksistere i flere dimensjoner samtidig».

Ropps drøm om Afrika er også hans visjon om barnet. Det er lite uskyldighet i portrettene hans, barnets erfaringer er allerede der. Ropp

knuser våre romantiske og stereotypiske forestillinger om barn, hans visjon er det evige barnet – uansett om det lever i Mali eller i Europa. William Ropp har gjort noe ingen fotograf har vist oss tidligere – han har fanget det kollektive portrettet av oss alle da vi var unge.

William Ropps utstilling i Stenersenmuseet åpner 8 september og henger til 23 oktober. Har du en mulighet – se den!

Da jeg begynte å fotografere barn ...

Da jeg begynte å fotografere barn, trodde jeg aldri at jeg ville fortsette med det frem til i dag. Fra mine aller første bilder bestemte jeg meg for å arbeide med barn på samme måte som med mine voksne modeller – med kamera på stativ og i et absolutt mørklagt studio.

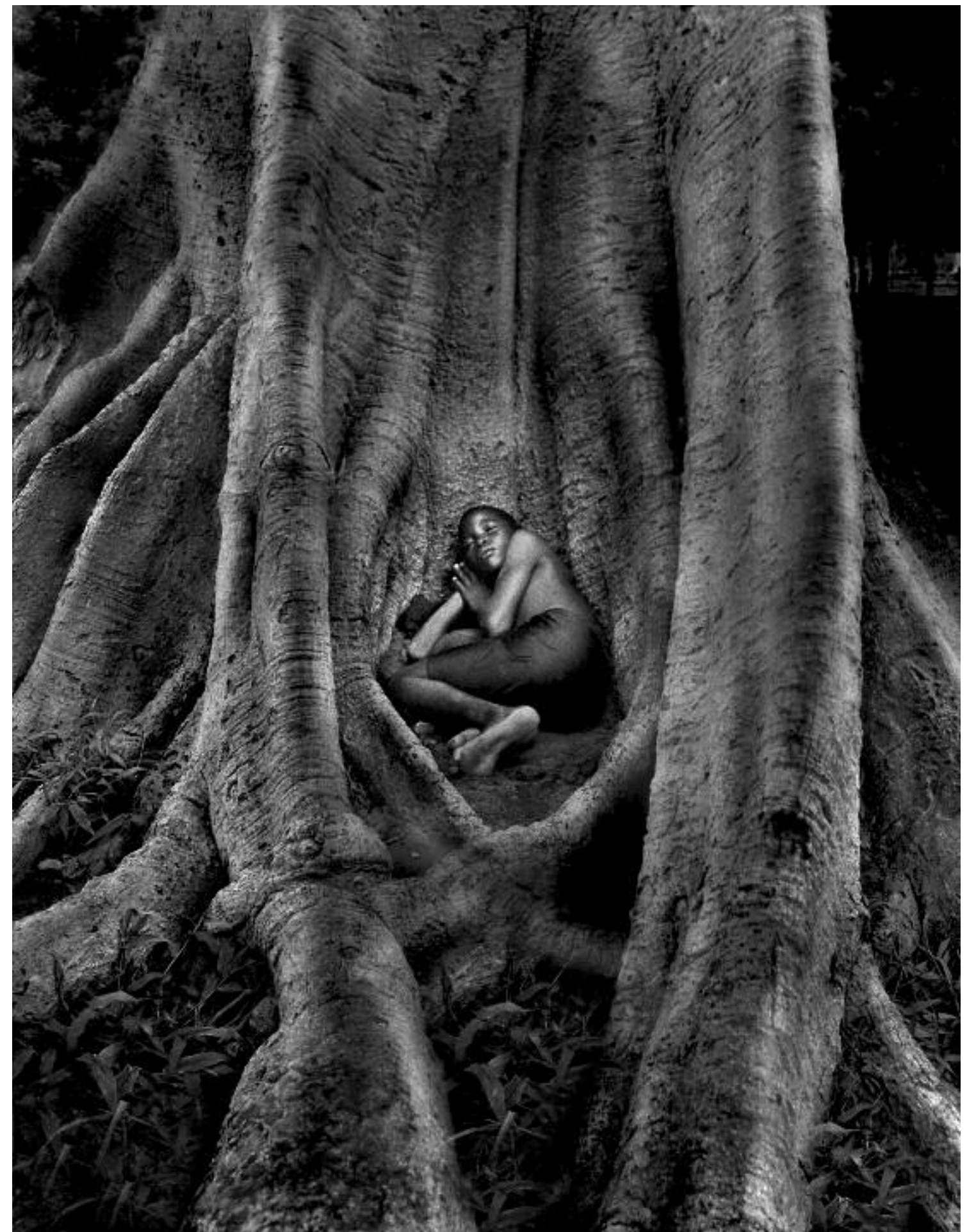
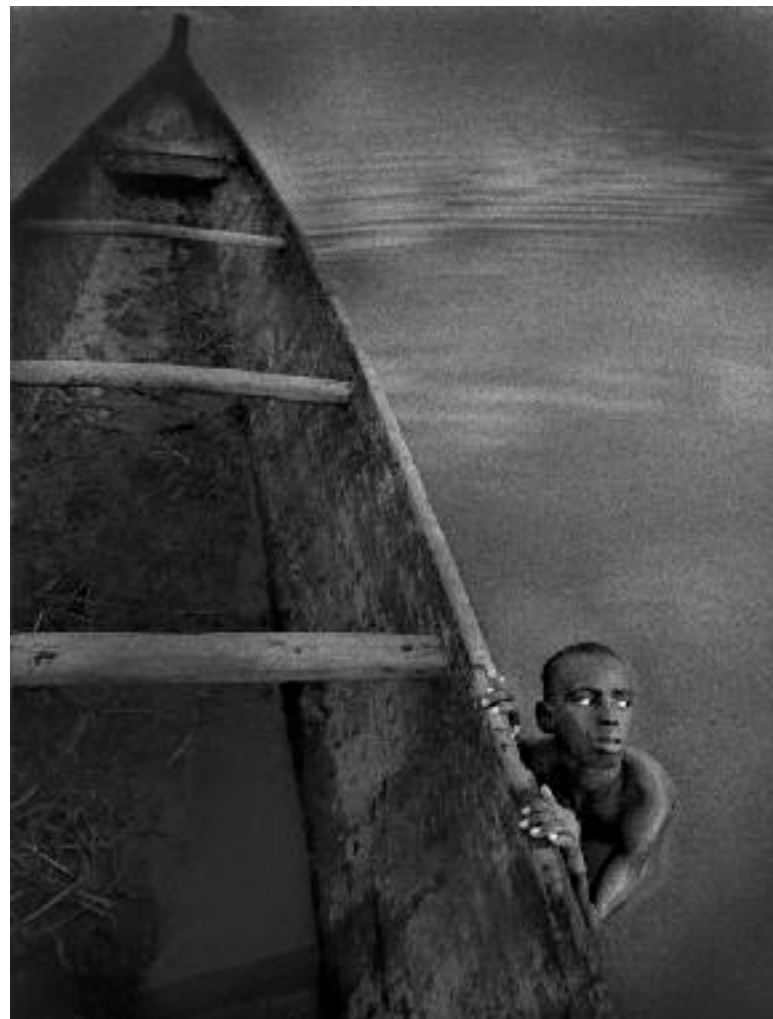
Jeg overlater ikke mine modeller til seg selv, og ber ikke om noe annet enn at de ikke beveger seg for mye. Og slik starter det noen kunne kalle «lysets dans» – et slags guddommelig ritual, et primitivt rop til guden Photon – med litt hjelp fra min enkle lyskilde. Jeg har aldri foreslått for et barn (det har heller ikke vært nødvendig) at han eller hun skulle uttrykke en spesiell følelse. Mørkets beskyttende slør oppmuntrer barnet – som gullgraveren ledes til bunnen av graven – til å fordype seg i seg selv. Og det gir oss – uunngåelig – de ansiktene vi ser, ansikter som preges av et så stort alvor.

Det miraklet vi ser i noen av disse portrettene gror frem fra barnets eget indre liv. Jeg tror at disse barna verken er triste eller glade, men at de ser dypt inn i seg selv, begynner sitt livs reise og stirrer som Narcissus inn i sine vakre sjelers doble speil.

Dersom min visjon av barndommen er opprivende for noen, er det sikkert fordi den representerer det motsatte av hva de ønsker å se: Barndommens sorgløse uangripelighet, komplett med en parade av beroligende smil – det betryggende bilde av den vennlige lille skapningen skilt fra den voksne verdens ondskapsfullhet.

Skulle jeg definere min egen barndom i ett enkelt bilde, ville jeg uten å nøle si at dette bildet ville være fullt av alvor. Det ville være like alvorlig som den fremtiden jeg så foran meg i horisonten – full av håp og tvil, redsler og spørsmål.

William Ropp

Er det ikke mennesker i bildene mine, blir det helt feil.

Mennesker er mitt tema, slår Ropp fast.

«Mine tanker om Ropps fotografier går automatisk til minnene. Minner om min egen barndom og det helt spesielle følelsesmessige rom som Williams bilder har definert for meg. Dette er den reneste av alle fotografiske erfaringer. Bare en poets øyne kan gjøre oss i stand til å eksistere i flere dimensjoner samtidig»

Ralph Gibson